

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

30 12 2016

№ 518

Київ

Про затвердження Концепції
забезпечення якості освіти в НаУКМА

Відповідно до Ухвали Вченої Ради НаУКМА (протокол № 9 (засідання
56, п. 5) від 23 червня 2016 року)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію забезпечення якості освіти в НаУКМА
(додається).
2. Виставити Концепцію на сайті НаУКМА.

Т.в.о. президента

Т.О. Ярошенко

Провідний спеціаліст відділу
«Центр забезпечення якості освіти»

Т.А. Антонюк

КОНЦЕПЦІЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НаУКМА

НаУКМА пропонує навчання, яке значною мірою розвиває інтелектуальний потенціал студента, стимулює його розвиток та креативність мислення шляхом набуття глибоких теоретичних та практичних знань і формування компетенцій.

Одним з пріоритетних напрямків Стратегії розвитку НаУКМА є **забезпечення високої якості освітнього процесу для надання студентам знань, умінь та навичок на рівні найкращих світових стандартів відповідно до потреб суспільства та ринку. Для вирішення цієї мети розроблена ця концепція.** Концепція забезпечення якості освіти в університеті визначає політику, мету, гарантії якості, шляхи досягнення цієї мети і є основою постійного поліпшення усіх процесів вищого навчального закладу.

У складних сучасних умовах, враховуючи вимоги держави, суспільства і роботодавців до якості підготовки сучасних фахівців, потрібне більш гнучке реагування університету на мінливі умови і попит ринку праці. XXI сторіччя це сторіччя інноваційних технологій та економіки. Освіта також не може стояти осторонь цього процесу. На сьогодні звичного, традиційного методу оцінки якості освіти, до якого всі звикли, вже недостатньо.

НаУКМА відомий як університет з високою якістю викладання, з унікальним середовищем для саморозвитку. Тому йдеться не про створення нової системи, а про реформування існуючої в НаУКМА моделі, з відповідними змінами, корективами й доопрацюваннями. Система забезпечення якості освітньої діяльності передбачає перехід від методології контролю якості до методології управління якістю освіти на базі застосування коректних методик оцінювання. Управління процесом забезпечення якості освіти є централізованим, а відповідальність – децентралізована. Повна відповідальність за якість освітнього процесу лежить на факультетах та кафедрах.

Важливим аспектом у системі забезпечення якості освіти в НаУКМА є внутрішня культура якості. У нашому розумінні, це – коли всі співробітники університету мають єдиний погляд на проблему якості освіти й притримуються єдиного визначення цього поняття; коли кожен розуміє, що значить якість освіти безпосередньо для нього й як домогтися високої якості освіти; коли визначено, якими шляхами його підрозділ рухається до досягнення якості; коли існує чітке розуміння, що процесом забезпечення якості можна керувати і які для цього є механізми. Під культурою якості освіти маємо на увазі результат підготовки випускників, якість освітнього процесу та управління ним, а також ступінь свободи, яка надається студентам університету.

Система якості освітнього процесу сприяє досягненню загальної мети – підвищенню якості освіти. Здійснюється це, передусім, за рахунок високого рівня координації дій та управлінських рішень усіх суб'єктів освітнього процесу університету, оптимального розподілу функцій та повноважень в університеті і врахування усіх процесів, які відбуваються в системі вищої освіти України.

НаУКМА має працювати у взаємодії з усіма зацікавленими сторонами:

1. споживачами, роботодавцями;
2. студентами та їхніми батьками;
3. органами управління якістю освіти;
4. загальноосвітніми закладами (школами, гімназіями, ліцеями, коледжами тощо);
5. персоналом університету (науково-педагогічним складом, співробітниками);
6. суспільством, громадськими організаціями.

Можна виділити чотири фактори, які впливають на якість освітнього процесу: професорсько-викладацький склад, методи викладання, навчально-методичне забезпечення та інфраструктура університету.

Фактор	Показник якості
I. Професорсько-викладацький склад	1.Кваліфікація в галузі дисципліни, яку викладають. 2.Викладацька майстерність. 3.Наукова діяльність у галузі дисципліни, яку викладають. 4. Новаторство. 5. Креативність 6. Особисті якості.
II. Методи навчання	1. Зв'язок навчання з практикою. 2. Зв'язок з попередніми дисциплінами. 3. Ділові ігри (робота в команді), кейси , проекти. 4. Індивідуальне планування навчання (побудова власної траєкторії навчання) 5. Сучасні методи контролю знань. 6. Дистанційне навчання. 7.Проблемно-орієнтоване навчання.
III. Навчально - методичне забезпечення	1. Стандарти вищої освіти. 2. Освітні програми. 3.Навчальні плани. 4. Робочі навчальні плани. 5. Навчально-методичний комплекс дисципліни. 6.Підручники та навчальні посібники. 7.Нормативно-правова база, що забезпечує освітній процес
IV. Інфраструктура	1. Лабораторна база. 2. Аудиторний фонд. 3. Бібліотечний фонд. 4. Комп'ютерні й мультимедійні класи. 5. Читальні зали. 6. Спортивний комплекс. 7. Бази практики. 8. Бази відпочинку (у т.ч. літні спортивні табори). 9. Їдальні. 10.Гуртожитки

Реалізація направлень з удосконалення системи якості освітнього процесу є гарантією якості освіти в університеті.

Мета і завдання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Цілями системи забезпечення якості освітнього процесу є:

Внутрішні цілі:

1. Досягнення якісного рівня випускників, який перевищує рівень інших університетів.
2. Відкриття нових спеціальностей та спеціалізацій.
3. Базування навчання на наукових дослідженнях.
4. Використання нових освітніх та інформаційних технологій.
5. Підвищення професійного рівня викладачів та співробітників університету.
6. Розвиток інфраструктури університету, яка забезпечуватиме сприятливі умови навчання.
7. Покращення економічного стану університету.
8. Оптимізація освітнього процесу з погляду мінімізації використання ресурсів без зниження його якості.

Зовнішні цілі:

1. Прагнення стати одним із університетів, який входить у TOP 500 кращих Вишів світу.
2. Підвищення престижу університету.
3. Розширення й опанування нових ринків пошуку абітурієнтів.
4. Орієнтація на задоволення вимог роботодавців, певних галузей або регіонів.

Внутрішні цілі досягаються шляхом вирішення таких завдань:

1. вдосконалювати механізм якісного відбору викладачів, забезпечувати умови для продуктивної і творчої роботи, підвищувати кваліфікацію та професійну майстерність професорсько-викладацького складу і навчально-допоміжного персоналу університету за допомогою створення та реалізації системи персональної відповідальності, оцінки й стимулювання праці кожного працівника;

2. вдосконалювати організацію освітнього процесу з урахуванням критеріїв якості, вдосконалювати навчально-методичне забезпечення, впроваджувати сучасні освітні, в тому числі дистанційні технології; запроваджувати студенто-центристські підходи в освіті, активніше залучати до навчального процесу потенційних роботодавців, враховувати їхні вимоги при розробці освітніх програм, залучати до проведення зовнішньої оцінки якості освіти в університеті агенції з якості;

3. проводити політику інтеграції освітнього процесу та науково-дослідницької діяльності, залучати студентів протягом усього періоду навчання до участі у проведенні дослідницьких робіт, збільшувати обсяг і розширювати сфери науково-дослідної та інноваційної діяльності університету;

4. вдосконалювати процедуру вхідного відбору до університету з метою прийняття на навчання найбільш обдарованих абітурієнтів шляхом підтримання тісних зв'язків зі школами, вдосконалення процесу довузівської підготовки, а також створення умов для позитивної мотивації студентів до навчання; безперервно підвищувати якість змісту освіти, відкривати нові спеціальності і спеціалізації, враховувати потребу ринку праці; забезпечити якісний перехід на нові освітні стандарти, на їх основі створити нові навчальні плани, програми, навчально-методичні комплекси; розробити ефективний механізм запровадження компетентнісного підходу у підготовці спеціалістів; розвивати у студентів самостійність, розвивати здатність до реалізації індивідуальних здібностей, розвиток професійних амбіцій, готовність до майбутньої професійної діяльності, потреби у постійному оновленні знань, формувати висококультурну, соціально активну і гармонійно розвинуту особистість;

5. розробити і запровадити систему періодичної оцінки та моніторингу освітніх програм;

6. розробити показники та критерії рівня знань студентів, ефективні методики оцінювання студентів, оцінювати не обсяг знань а повноту та глибину викладеного матеріалу, системність, стійкість, можливість використовувати набуті знання та навички на практиці;

7. забезпечити гарантії якості викладацького складу; розробити механізми та критерії оцінки компетентностей викладачів включно з оцінюванням студентами якості викладання в НаУКМА;

8. розвивати міжнародну співпрацю в галузі освіти, науки і високих технологій, підготовки іноземних студентів, підвищувати мобільність викладачів та студентів;

9. автоматизувати усі процеси освітньої діяльності та постійно вдосконалювати систему автоматизації;

10. вдосконалювати систему матеріального і фінансового забезпечення освітнього процесу, соціальної захищеності викладачів, співробітників і студентів університету;

11. розвивати інформаційне та комунікаційне забезпечення університету для входження у відкритий освітній простір (можливість провідних викладачів світу читати лекції для студентів НаУКМА дистанційно); зміцнювати співпрацю з іншими вищими навчальними закладами, сприяти створенню системи високоякісної вищої освіти в Україні;

12. зберігати і розвивати корпоративну культуру НаУКМА як систему університетських цінностей; формувати середовище, що сприяє моральній, особистісній самореалізації студентів і викладачів, яке базується на партнерських відносинах; посилювати роль студентської колегії у забезпеченні якості освіти; ефективніше використовувати виховний потенціал навчальних занять;

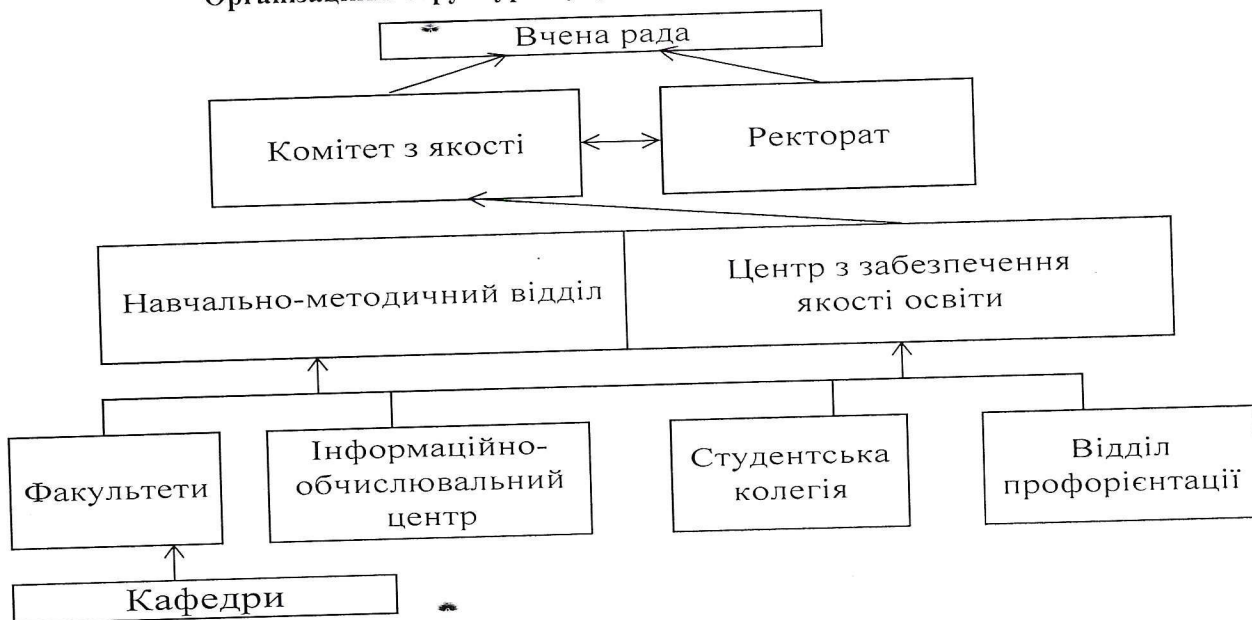
13. розробити, впровадити і поетапно сертифікувати систему управління освітньою діяльністю університету, що забезпечуватиме високий рівень якості освітнього процесу; створити систему постійного професійного навчання для співробітників університету в галузі управління і забезпечення гарантії якості освітнього процесу;

14. застосовувати принципи прозорості, прийняття рішень на підставі колегіального обговорення й розроблених правил, інформаційної відкритості суспільства та відкритості до критики. Для досягнення зовнішніх цілей потрібно розв'язати такі завдання:

- створити механізми безперервного підвищення якості освітніх послуг, які надаються в НаУКМА;

- підвищити рівень зацікавленості усіх співробітників у покращенні результатів власної праці;
- створити умови для інтеграції НаУКМА у європейський та світовий освітній простір;
- розробити процедури по забезпеченню відкритості університету та надання громадськості об'єктивної інформації його діяльності.

Організаційна структура з управління якістю освіти в НаУКМА

Контроль якості освітньої діяльності

Контроль якості освіти здійснюється у двох видах: контроль якості процесів, контроль якості результату. За формою реалізації дані види контролю поділяються на внутрішній і зовнішній, плановий і раптовий. Мета системи контролю – визначення якості всіх процесів університету та якості підготовки студентів, їх відповідності кваліфікаційним вимогам, Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю; підготовка вихідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості університету.

Схема внутрішнього і зовнішнього контролю

Гармонійне поєднання зовнішнього і внутрішнього контролю якості на всіх рівнях:

- контролю викладача і самоконтролю студентів;
- контролю кафедри й самоконтролю, самооцінки викладачами процесу і результату своєї діяльності;
- контролю ректорату за діяльністю факультетів і внутрішнього контролю і самодослідження, самооцінки своєї діяльності і її результатів педагогічним колективом факультету.

Інформаційну основу системи забезпечення якості підготовки фахівців становить всебічний моніторинг, а також аудити умов і стану освітнього процесу в університеті. Моніторинг та аудит стану якості підготовки у НаУКМА проводить за наказом президента центр забезпечення якості.

Моніторинг та аудит умов і стану якості підготовки за спеціальностями проводять факультети – за розпорядженням віце-президента з науково-педагогічної роботи (навчальна робота), кафедри – за рішенням деканів факультетів.

На факультетах два рази на рік проводяться конференції з управління якістю освітнього процесу, де обговорюються результати моніторингу.

Основні методи моніторингу:

- Анкетування:
 - опитування студентів;
 - опитування викладачів;
 - опитування співробітників;
 - вибіркоче опитування.
- 2. Тестування.
- 3. Аналіз документації.
- 4. Аналіз якості викладання лекцій.
- 5. Аналіз результатів сесій та ректорських контрольних робіт
- 6. Самооцінка.

Моніторинг в обов'язковому порядку включає діагностику зовнішніх умов освітньої діяльності (вимог та очікувань від держави і суспільства, а також вимог реальних і потенційних абітурієнтів до якості навчання і роботодавців до якості підготовки фахівців).

Отримані на основі моніторингу та інформаційних звітів підрозділів дані про стан діяльності університету в області забезпечення якості підготовки фахівців подаються до Комітету з забезпечення якості освіти. Комітет узагальнює та аналізує дані, розробляє подальші напрями досягнення якості освіти та звітує на засіданні ректорату. На основі узагальненої і критично проаналізованої інформації кожні три роки Комітет пише план щодо подальшого забезпечення якості навчання, де описуються шляхи вирішення проблем, які були виявлені.

План включає перелік попереджувальних та корегувальних заходів, а саме:

- а) визначення виявлених проблем за їхньою актуальністю;
- б) визначення черговості їхнього розв'язання з урахуванням наявних можливостей;
- в) вплив на характеристики процесу освіти та його результати.

План розглядається ректоратом та затверджується на Вченій раді НаУКМА. Після розгляду на ректораті та засіданні Вченої ради звіт про діяльність університету в області забезпечення якості підготовки фахівців публікується для інформування всього персоналу університету та студентів.

Кожні шість років в університеті з метою вдосконалення організації освітнього процесу, поліпшення якості підготовки фахівців уточнюються політика і стратегічні цілі університету в області забезпечення якості підготовки фахівців. Таким чином, цикл підвищення якості в університеті складає 6 років і має дві мети:

1. Розробити перспективу подальшого розвитку університету.
2. Відповідно залучати підрозділи до якісного управління НаУКМА.

Згідно з уточненими стратегічними цілями (з урахуванням побажань роботодавців, узагальнених даних моніторингу освітнього процесу, підсумків поточного, рубіжного тестування студентів і результатів екзаменаційних (атестаційних) комісій) Вчена рада університету, президент приймають остаточні рішення з вдосконалення організації навчального процесу в університеті.

